

UNIwersytet Jagielloński
w Krakowie

Wykłady *Artes Liberales*

– sylabus kursu *Graffiti, street art i hip hop jako źródła danych o mieście i świecie*

Nazwa przedmiotu	Graffiti, street art i hip hop jako źródła danych o mieście i świecie
Semestr	zimowy
Język przedmiotu	polski
Dyscyplina	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna
Cele kształcenia	Zapoznanie z potencjałem treści graffiti, street artu oraz tekstów utworów hiphopowych jako źródła informacji i danych o przestrzeni społeczno-ekonomicznej miasta.
Efekty uczenia się dla przedmiotu ujęte w kategoriach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych	<p>Wiedza: – student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • społeczno-kulturowe znaczenie graffiti i street artu na świecie, • społeczno-ekonomiczne źródła kultury hiphopowej, • przestrzenne cechy dystrybucji graffiti i street artu w miastach. <p>Umiejętności – student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozyskać dane przestrzenne dzięki fotografii mobilnej graffiti i street artu, • wskazać rolę graffiti i street artu w kształtowaniu przestrzeni miasta, • określić możliwości badania przestrzeni miasta przy użyciu metody text mining. <p>Kompetencje społeczne – student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krytycznej oceny graffiti i street artu jako zjawisk społeczno-kulturowych i ich wymiaru przestrzennego, • uznania utworów hiphopowych za wartościowe źródło informacji o przestrzeni społeczno-ekonomicznej miasta, • samodzielnego pogłębiania wiedzy i studiowania.
Typ przedmiotu (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzącej/prowadzących przedmiot	dr Piotr Trzepacz
Sposób realizacji	wykład
Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi	3 punkty ECTS
Bilans punktów ECTS	30h – godziny kontaktowe (wykład), 25h – czytanie literatury, 20h – przygotowanie do egzaminu
Stosowane metody dydaktyczne	wykład
Zasady udziału w wykładzie	udział w wykładzie nie jest obligatoryjny
Zakres materiału obowiązującego na egzaminie	odpowiada treściom i zagadnieniom omówionym na wykładzie
Forma egzaminu i kryteria oceniania	egzamin pisemny
Treści przedmiotu	I. Blok wprowadzający (1) Od jaskiń i rzymskich kolumn po galerie sztuki i przestrzeń cyfrową - historia relacji graffiti z miejscem (2) Miasto jako tekst

	<p>(3) Graffiti, street art i teksty utworów hip-hopowych jako źródło danych przestrzennych - metody pozyskiwania</p> <p>II. Blok "Graffiti i street art"</p> <p>(4) Subkultura grafficiarzy i streetartystów</p> <p>(5) Banksy i street art walczący</p> <p>(6) Polskie graffiti i street art w walce o wolności</p> <p>(7) Miasta wobec graffiti - przegląd postaw</p> <p>III. Blok "Futbolowe graffiti"</p> <p>(8) Subkultura szalikowców</p> <p>(9) Futbolowe inskrypcje jako przykład graffiti</p> <p>(10) Futbolowe graffiti a zachowania terytorialne subkultur</p> <p>IV. Blok "Hip-hop"</p> <p>(11) Nowy Jork - ojczyzna hip-hopu i graffiti</p> <p>(12) Utwory hip-hopowe jako źródło informacji o kryzysie miasta</p> <p>(13) Polskie miasto w polskim hip-hopie</p> <p>V. Blok podsumowujący</p> <p>(14) Graffiti, street art i hip-hop w dyskusji o prawie do miasta</p> <p>(15) Graffiti, street art i hip-hop w nauce i dydaktyce</p>
Literatura	<p>Obowiązkowa:</p> <p>Ley D., Cybriwsky R., 1974, Urban graffiti as territorial markers, <i>Annals of the Association of American Geographers</i>, 64, 4, 491–505.</p> <p>Sztompka P., 2005, <i>Socjologia wizualna. Fotografia jako metoda badawcza</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.</p> <p>Dodatkowa:</p> <p>Bloch S., 2019, Broken Windows Ideology and the (Mis)Reading of Graffiti, <i>Critical Criminology</i>, 28(4), 703–720.</p> <p>Bloch S., Phillips S.A., 2022, Mapping and Making Gangland: a Legacy of Redlining and Enjoining Gang Neighbourhoods in Los Angeles, <i>Urban Studies</i>, 59(4), 750–770.</p> <p>Docuyanán F., 2000, Governing Graffiti in Contested Urban Spaces, <i>Political and Legal Anthropology Review</i>, 23 (1), 103–21.</p> <p>Kossakowski R., 2022, <i>Kibice piłkarscy. Studium socjologiczne</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.</p> <p>McAuliffe C., Iveson K., 2011, Art and Crime (and Other Things Besides...): Conceptualising Graffiti in the City, <i>Geography Compass</i>, 5/3, 128–143.</p> <p>Miszczyński M. (red.), 2014, <i>Hip-hop w Polsce. Od blokowisk do kultury popularnej</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.</p> <p>Phillips S.A., 2021, Gang Graffiti as Totemism, <i>American Anthropologist</i>, 123(2), 263–277.</p> <p>Shobe H., Banis D., 2014, Zero Graffiti for a Beautiful City: the Cultural Politics of Urban Space in San Francisco, <i>Urban Geography</i>, 35(4), 586–607.</p> <p>Siber M., 2005, Visual Literacy in the Public Space, <i>Visual Communication</i>, 4(1), 5–20.</p> <p>Wacławek A., 2011, <i>Graffiti and Street Art</i>, Thames & Hudson, London.</p>